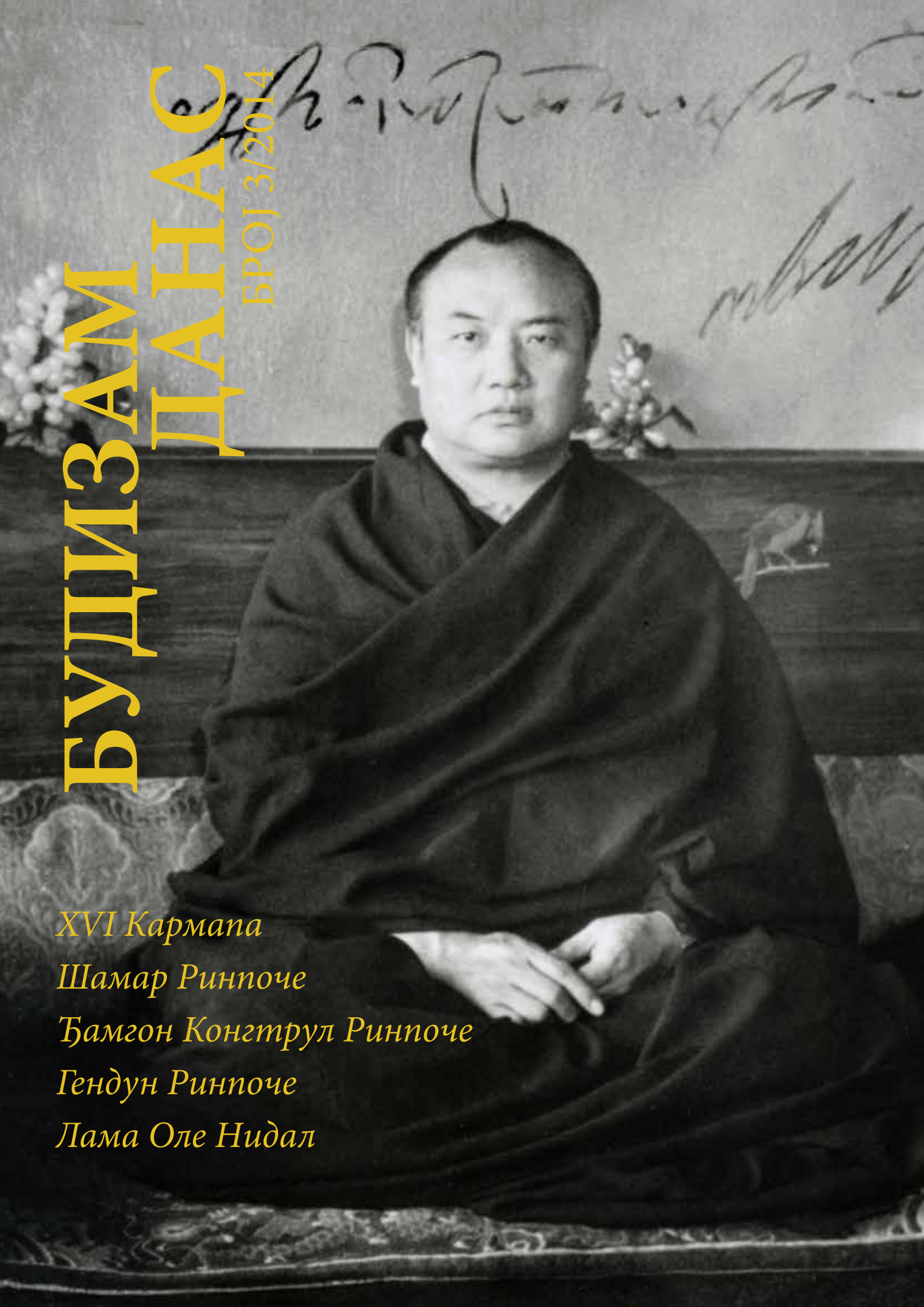

БУДДИЗМ ДАНАС

БРОЈ 3/2014

*XVI Кармана
Шамар Ринпоче
Ѓамгон Конгтрул Ринпоче
Гендун Ринпоче
Лама Оле Нидал*

Уредници:
Јелена Миловановић
Весна Чавић
Далибор Јовановић

Превод текстова:
Београдски будистички центар

Издавач:
Атенаион, Београд

За издавача:
Далибор Јовановић, председник Атенаиона
©Атенаион

Београд, март 2014.

Поштовани читаоци,
Пред нама је трећи број *Будизма данас*, који је Београдски Центар Дијамантског пута Будизма и удружење Атенаион из Београда покренуло почетком прошле године.

Карма Кађу традиција тибетанског Будизма једна је од најстаријих традиција која своју вишевековну културу и филозофију данас представља на један потпуно модеран начин.

Овај број је посвећен медитацији на 16. Кармапу где можете прочитати како се једна традиционална будистичка пракса уклапа у модерно друштво и на који начин може да донесе благодети у свакодневном животу.

Такође, можете прочитати и текст о Европском центру.

Уживајте!

1994/2014

ДВАДЕСЕТ ГОДИНА БЕОГРАДСКОГ ЦЕНТРА
ДИЈАМАНТСКОГ ПУТА БУДИЗМА

Садржај:

16. Ђалва Кармапа Објашњење Гуру јоге ...	7
Лама Оле Нидал О медитацији на 16. Кармапу ...	10
Ђамгон Конгтрул Рунпоче Гуру јога ...	18
Шамар Ринпоче Кармане ...	23
Гендун Ринпоче Радовати се заслугама ...	28
Манфред Сигерс Трећи Кармапа ...	31
Европски центар ...	35

Објашњење Гуру јоге

Медитација на 16. Кармапу названа „Изданак Четири Стања Буде“
(Tib. *sku bzhi'i myu gu*)

16. Ђалва Кармапа

16. Кармапа је ово учење пренео пре скоро 30 година, непосредно пре смрти. Иако од тада аудио запис кружи нашим центрима - никада није публиковано. Изгледа да је сада - попут терме, „скривеног блага Дарме“ - време за писану верзију сазрело. Микаела Фриццес из Кила и Манфред Сигерс из Хамбурга преузели су бригу о овом пројекту, добивши благослов Ламе Оле Нидала.

Објашњења се односе на оригиналну верзију медитације, која је публикована и у специјалном издању 1999, приликом прве посете 17. Ђалва Кармапе Западу. Према жељама 16. Кармапе Лама Оле Нидал је обликовао актуелну верзију медитације на један савремен и западњацима приступачан начин.

Нека од учења и терминологија 16. Кармапе, ради јасног разумевања, сигурно захтевају додатна објашњења. Али, волели би да благослови Кармапиних речи стоје такви кави јесу.

Као што је написано у учењима, корен 1000 Буда је један гуру, један учитељ. Зато, уопштено речено, гуру игра најважнију улогу у остварењу. Буда природа прожима сва осетна бића. Према Сутрама и пракси Просветљеног Става делање ка ослобођењу бића траје многе еоне - док се не достигне стање просветљења. Према Тантрама пракса је директно препознавање урођених потенцијала - да је људско биће отелотворење трију вађри: неуништиве природе тела, говора и ума.

Најпре, када једно биће само постане учитељ, његова тежња је вођена сазнањем да патња прожима сва, безбројна, осетна бића. На основу тог разумевања он жели да ослободи сва осетна бића њихове патње. Са отелотворењем властите Природе Буде могућност да се такво нешто учини постаје опипљива. Зато, све док сва осетна бића не буду ослобођена, постоји жеља за останком у кружном току егзистенције и за чињењем зарад добробити других. Такав, истински, Просветљени Став истовремено значи и жељу за потпуним

размењивањем - у смислу давања другим бићима властите среће и преузимање њихове патње на себе - што је потпуна размена. То укључује одлучност, поверење и неустрашивост да смо способни ослободити сва бића. То је утемељено на снази урођеног потенцијала и моћи стремљења Просветљеног Става.

Искуство пробуђења, остварење Дармакаје - Стања Истине, дешава се на основу урођеног потенцијала и стремљења (Просветљеног Става). Достижући стање Дармакаје, просветљене активности ка ослобођењу других бића су спонтане. У том стању не постоји жеља за поседовањем моћи ослобађања живих бића - та снага је спонтанна. То је природни квалитет стања Дармакаје, спонтане и продорне активности просветљених бића.

Заправо, стање Дармакаје је непојмиво, изван концепата, изван досега речи и мисли. Ако неко упита да ли то стање стварно постоји или не - није могуће рећи да постоји. Али, исто тако, не може се рећи да то стање није присутно јер је просветљено

стање Дармакаје унутар свих бића – па ипак је изван мисли, изван свих крајности. Изван је сваке референтне тачке.

Такво, просветљење, стање Дармакаје је изван уобичајених израза или објашњења. Оно иде даље од четири екстрема и осам менталних фабрикација. Природни квалитет Дармакаје је Велико Саосећање за сва осетна бића, енергија пробуђења је свепрожимајућа и чини за добробит свих бића – па ипак изван је уобичајене перцепције и концептуализација. Ако неко каже да није присутна у осмострукој свесности – то није исправно јер прожима сва осетна бића. Али чак и присутна у осмострукој свесности – иде изван перцепције обичног бића и потпуно је изван концептуалног стања ума.

Потом, из моћи Дармакаје природно се манифестује Самбогакаја. Међу четири стања Буде - испољавање Самбогакаје, такође, не одиграва се кроз различите концепте или намере. Одређена помисао би била попут жеље да се испољи, али она је природна, спонтана манифестација моћи Дармакаје која се појављује у форми Самбогакаје.

И кроз спонтану моћ или благослов Самбогакаје, исто тако, манифестује се Нирманакаја - како би се помогло да се сва осетна бића ослободе сваке конфузије и неуроza. Снага Дармакаје, као узрока, може бити упоређена са моћи Сунца док Самбогакаја одговара зрацима Сунца. Снага Нирманакаје је поут топлоте сунчевих зрака коју

осетимо на кожи. Чак и када су бића под утицајем конфузије – она могу бити пробуђена благословом Нирманакаје.

Ако неко упита да ли су ова три стања иста или не, одговор је да дефинитивно јесу – јер је њихова природа попут Сунца, што јесте Дармакаја. Чак иако су различита стања - попут Сунца, сунчевих зрака и снаге сунчевих зрака – њихова суштина није различита, нису ништа друго до Сунце. Ако посматрамо са становишта суштине или са

становишта деловања те суштине - оне су исте. Њихова суштина јесте Дармакаја а неодвојивост те три „каје“ - у чијој основи је Дармакаја - названо је Свабавикакаја или Вађракаја. Гуру је отелотворење или истовремено присуство ове четири „каје“.

Ова, нарочита Гуру Јога такође је названа „Изданак Четири Каје“. Име означава сврху праксе. Пошто је Дармакаја крајња природа Ламе, може се рећи и да је његова природа неодвојивост празнине и феномена. Ово је изражено преко ОМ СОБАВА - Мантре на почетку. У овој пракси

каже се да испред нас, на небу, из разиграности сфере феномена – која је нерођена и слободна од менталних фабрикација - израња непрегледни „облак“ понуда. Овде, када говоримо о празнини простора који је безграничан, можда су, неке, потребна додатна упутства. Његова Светост осећа да није баш лако радити праксу. Али основно је разумети Учитеља на начин који је управо описан. Празна сфера феномена поређена је са простором.

Треба ли испунити тај простор са Самантабадра „облаком“ понуда - за шта, поново, има доста подробних објашњења. Укратко, постоје три врсте понуда – спољашње, унутрашње и крајње понуде. У облику спољашњих и унутрашњих понуда можемо замислити све врсте пријатних ствари, без обира да ли су део учења или не. Можемо понудити Планину Меру, четири велика континента и осам мањих, све непроцењиве објекте понуде као што су Седам Драгоцених Понуда, Осам Повољних Понуда, потом богиње које носе понуде...итд. На тај начин све материјалне понуде, као и оне замишљене - тело, говор и ум, све што нам припада, породица – све, заједно, треба бити дато. Крајња понуда означава Будинство и Учења. То, заправо, захтева макар мало разумевање Дармакаје. Тако, сваки објект треба бити понуђен, пуштен и предан и сваки објект који се може замислити учињен делом понуде.

Визуелизација „коренског“ Гуруа је следећа: на врху прелепог трона, који носе осам лавова, појављује се црвенкасто-бели лотос са хиљаду латица. Поврх лотоса, традиционално, положени су Сунчев и Месечев диск, али овде је само Месечев престо симболишући нерођену природу радости-простора. На врху тог трона, у једном бљеску, појављује се „корен“ Лама, величанствен и блистав, као отелотворење Три Корена – Ламе, Јидама и Заштитника – и моћи свих Буда. Баш у том тенутку, чак и ако пустимо да се појави само кратки моменат неусловљеног поверења и преданости, кратак попут пуккетања прстима – то може бити узрок немерљиве акумулације квалитета и заслуга.

Видећи Гуруа на тај начин - доживљавајући благослов Учитеља као величанствен и блистав - са јасном усмереношћу ума, најискреније и најчистије што можемо, изговарамо мантру Гуруа: КАРМАПА ЂЕНО. Мантру изговарамо осећањем огромне молбе и развијамо дубоку отвореност. Док чинимо тако, у неком трену, такође, можемо примити благослове тела, говора и ума Учитеља, три Вађре: бела, црвена и плава светлост исијавају

истовремено и улазе на троје „врата“ тела, говора и ума. На овај начин добијамо четири опуномоћења и непрекидно примамо благослов тела Гуруа – кроз прочишћавање свих препрека унутар тела, говора и ума – док упијамо три светлости. Добијајући четири опономоћења, разумевањем да је Учитељ отелотворење три „каје“ - Дармакаје, Самбокајае и Нирманакајае - као и Свабавикајае, изговарамо мантру:

КАРМАПА ЂЕНО

На крају, Гуру се растапа и урања у нас...и постајемо ума неодвојивог од ума Учитеља. Остајемо у том стању медитације.

Као што је већ раније речено, Гуру је отелотворење четири „каје“ и достизање стања просветљења извире из Просветљеног Става, жеље да ослободимо сва осетна бића. Да све док се то не оствари остајемо у Самсари, како би друга бића водили ка ослобођењу. Након нановног искуства неодвојивости од Учитеља, сами би требали имати такву снажну тежњу којом ћемо, убудуће, бити способни да ослободимо сва осетна бића - и да ћемо, док се до не испуни, остати у Самсари. Желимо да будемо способни да преузмемо одговорност ослобађања осетних бића, чак и ако постоји само једно једино. Тако завршавамо праксу. Наново развијајмо ову тежњу, сада у виду обећања.

Пуно име ове медитације на тибетанском је:
Bla ma'i rnal 'byor sku bzhi'i myu gu skyed byed bdud rtsi'i char rgyun
и пренета је као:

Медитација на Учитеља, непресушна киша нектара којом се развија изданак Четири Стања Буде.

О медитацији на 16. Кармапу

Лама Оле Нидал

Медитација на 16. Кармапу је главна медитација у свим нашим центрима и свака нова особа најпре медитира на 16. Кармапу. Зашто? Шта је то толико посебно у овој медитацији?

Кармапа је то тражио од оних који га виде као Буду. Ову медитацију је најпре и пренео Хани и мени, 1970. године, током наше прве три године на Хималајима. Током 12 година проведених уз њега, често, када смо одлазили, стављао нам је два тамна, веома груба листа бутанског папира у руке. На њима је била управо ова медитација, написана руком, масним тибетанским словима. Више пута је напомињао да ће ова пракса бити веома корисна нашим пријатељима и да бих је требао пренети на такав начин да увек буде важна и корисна за Западњаке. Често је понављао и да је медитација на Ламу најбржи од свих путева. Од 1972. године једина моја активност је оснивање центара Дијамантског пута за незаређене широм света. То је разлог што смо Хана и ја потпуно уверени да ће, где год се ова медитација користи, ствари бити повољне.

Тамо где се ова медитација практикује људи остају у заједништву. Све остаје свеже а осећај поверења и ток благослова чине да људи брзо сазревају. На Западу постоји неколико манастира и група тибетанске традиције – где се углавном медитира на енергетске и светлосне форме Буда и певају инвокације на тибетанском језику. У овим праксама користи се најфинија духовна наука – повратни ефекти просветљених форми, боја и вибрација на нивоу тела, говора и ума – али искуство је показало да се ове групе лакше разилазе. Тамо је више расправа а мање осећаја да су људи као код куће, осећања која људе држе заједно. Великодушно поклањајући своје радосно поље моћи, 16.

Кармапа је свесно испунио простор током свог просветљеног ума. Једноставно, зато што је Кармапа у сваком трену и на сваком месту био толико узвишен и поседовао безгранично блаженство – овај метод је веома делотворан. Гледајући пажљивије његову структуру, схватамо да је ова праксе пре тренутна иницијација у ум Ламе него медитација на њега. Стога, то је нешто веома директно.

Тамо где се ова
медитација
практикује људи
остају у заједништву.
Све остаје свеже
а осећај поверења
и ток благослова
чине да људи брзо
сазревају.

Лама Оле и Хана Нидал у посети 16. Кармапи, Манастир Румтек, Индија

Када и како се појавила медитација на 16. Карману?

Дата је након што је 16. Кармапа умакао Кинезима, 1959. године. У то време, један Лама из Бира са Западних Хималаја, молио је, у више наврата, 16. Кармапу да пренесе нешто што има дубоки смисао, моћно и једноставно за нови свет. Функционисало је! На Западу се ниједна тибетанска медитација не користи као ова.

Да ли је могуће достићи просветљење само помоћу ове медитације?

Цитирао бих великог јогина Чена, Ханиног и мог високо оствареног учитеља, који 21 годину није напуштао свој дом у Калимпонгу: „Када су суштине мушког и женског уравнотежене у Лами,

свака медитација на њега је Маха-Анута-Јога-Тантра, Четврти и највиши ниво иницијација“. Према томе, свака пракса идентификације са Учитељем може донети највиши ниво остварења. Како све Кармапе нису били монаси, радост и простор су нераздвојиви у овој трансмисији. Познато као де-тонг на тибетанском, то је срце свакодневне праксе Дијамантског пута као и моје властите. Након јутарњег узимања уточишта, ова идентификација је најбољи начин за подизање енергије и бљескове увида током дана.

Зашто су нам, онда, још увек потребне праксе попут, на пример, Њиндра?

Зато што вас чине чврстим! Такође, када практикујете на исправан начин, Њиндро вас

Будистички центар, Варшава

може довести до циља. Пракса је, ипак, осмишљена тако да се користи као „прелиминарна“. Са таквом основом стапање са Ламом као и постизање његових квалитета може бити потпуније.

Ово је познато јо од када је Марпа, по други пут, посетио Наропу у Индији, пре око 950 година. Тада, огромно зрачење обличје Буда Кје Дорђе (О, Дијамант; Скт. Хевађра) са пратиљом Не-Его (Наиратмја; Скт. Дагмема), кондезовало се поред Наропе, велико попут куће. То је Буда-аспект се којим је Марпа био блиско повезан. У тренутку када је Марпа доживео ову форму енергије и светлости као важнију од Ламе, Наропа је праснуо у смех и, потом, трансформисао целокупну манифестацију у светлост дугиних боја и слио је у своје срце. Потом је изговорио: „За нас је Лама све“. То јесте тако. Ко год је способан да људско обличје види као савршено много је ближи искуству света

као Чисте Земље него онај који ради са далеко једноставнијим формама енергије и светлости. Оно што је на домаћ циља – свакодневне и трајне праксе – то је оно што се „рачуна“.

Где су главне разлике између ове и других пракси Гуру јоге, на пример 8. Кармапе?

У њиховој примени. Благослови Линије и препознавање природе ума исти су свуда, али ова пракса изузетно је једноставна, брза и делотворна. Поврх тога, Хана и ја смо примили и носимо енергију 16. Кармапе. Истовремено од њега смо добили и медитацију на његову осму инкарнацију, као оно што следи после Њиндра. Осми Кармапа нам је дат као општи *јидам* – како за нас тако и наше ученике – зато што ова медитација, у подсвести притиска велики број корисних дугмића. Све инвокације Ламе судобре и показују нам, директно,

ум – али ка томе нас воде на различите начине. Други Кармапа, на пример, призива огромно заштитно поље моћи, трећи нас отвара кроз жеље и увиде, а петнаести доноси највише медитације у унији. Али за савремени, распарчани и само ка циљу усмерени начин размишљања, медитација на 16. Кармапу је у потпуности одговарајућа. Он је тако непосредан, његова моћ је огромна, а његова свеобухватна и ослобађајућа радост трепери у свим нашим центрима Дијамантског пута. Зато што су све круте и бирократске тенденције њиме „одуване“ – он је „главни“.

Када смо завршили са Њиндром и практикујемо медитацију на 8. Кармапу, да ли је смислено практиковати и медитацију на 16. Кармапу?

Не можемо себи увек приуштити комплетан оброк. Понекад и хот-дог одговара. Исто је и са медитацијом. Сведок неко ужива у осмом Кармапи као главном оброку, 16. је изврсна ужина.

Колико често би требали медитирати на 16. Кармапу?

Не постоји правило, само савет: најмање толико да осећамо да смо окружени благословима и да имамо ветар у леђа који нас гура напред. Ако све, у најмању руку, доживљавамо као занимљиво а живот доноси неусиљеност и смисао – медитација делује. Ова пракса идентификације са Ламом стална је ињекција витамина у животу.

Да ли би је требали радити свакодневно током Њиндро пракси?

Нисмо увек у могућности практиковати Њиндро. Неопходне су одређене околности, како унутрашње тако и спољашње, као и време. Ипак, медитација на 16. Кармапу, као неодвојивог од властитог Ламе је директна и лака. Ако, током дана, када сте нерасположени или уморни, упијате светлости, снага велова се распршује. Такође, није неопходно сваки пут узимати уточиште. Ко год изјутра узме уточиште и одржава искрену жељу за добробит свих осетних бића – може пустити

да се Лама појави било када, изговарати мантру и упијати светлости када то пожели.

Понекад говорите да можемо практиковати ову медитацију на послу, током пауза. Можете ли објаснити како то да чинимо? Да ли узимамо уточиште? Да ли практикујемо фазу растварања?

Фазу растварања Ламе у светлости, стапање са њим и, потом – доживети себе као ванвремени простор свесности чинио бих сваки пут, чак и када је могуће то урадити на свега пар тренутака. Ово је од изузетне важности. Ако постоји више времена за медитацију, корисно је проћи све кораке дате у тексту.

Благослови Линије
и препознавање
природе ума исти
су свуда, али ова
пракса изузетно је
једноставна, брза и
делотворна.

Да ли је могуће, медитирајући на 16. Кармапу, начинити било какву грешку?

Овде и сада, не видим ништа што би на то упозоравало. Медитација је заокружена на такав начин да се, пратећи текст, аутоматски клизи са једног нивоа благослова на наредни. Могу рећи да свако ко је, како се у Европи каже без „оштећења крова“ и зна да чита, тешко може да погрешити.

Постоје ли они којима би сте саветовали да не медитирају на 16. Карману?

Ако им то једноставно не прија. Љубоморно-поносно-љутитим типовима људи оваква веза са Учитељем је превише. Они једноставно не воле овакву блискост. Уместо тога њима се саветује да раде шине/лактонг (Скт. Шамата/Випасана) медитацију смиривања и одржавања увида – што је нешто неутрално. Ако неко не успева да развије поверење у остварење другог бића или ако не ужива у томе, постоје исто тако добри али мање комплетни методи медитације у односу на Гуру јогу. Ништа није ефикасније од идентификације тела, говора и ума са Будиним.

Шта замишљамо док изговарамо мантру? Да ли се светлости, тада, и даље уливају у нас?

За неке људе је тако, и то је добро. Разлог за убацивање паузе пре фазе мантре у последњој верзији текста лежи у томе што неки практичари почну са изговарањем мантре пре примања све три светлости истовремено. Ово сам приметио, јер се и мени често дешава исто, а и Шамар Ринпоче је упозорио на овакву тенденцију. Истовремено упијање све три светлости доноси безграничну трансмисију Великог Печата. Зато је и убачена празнина у текст, а у неким преводима и реч „пауза“. На овај начин, надам се, након купања у плавој светлости, пре фазе мантре, не изостаје упијање све три светлости истовремено.

У фази растапања све нестаје. Ако очи држимо отворене, спољашњи свет је увек ту. Како да разумемо ово?

То уопште није проблем. Ток утисака чула није сметња, већ устаљено просуђивање о стварима.

Црна Круна би увек требала бити ту. Сам њен облик утиче на несвесно и доноси брзе промене карактера.

Ова везаност једина је препрека у медитацији и са њеним разумевањем ова тенденција би се требала, постепено, истопити. Неко, сасвим сигурно, опажа и покрете тела, властито држање док седи, дисање и многе друге врсте надражаја. Они би требали да дођу и прођу, али не и да ометају – не треба им придавати важност током медитације. Ово често поредим са гледањем СНН-а или ББС-а. Држимо се главне слике – онога што се дешава. Испод тече трака са вестима. Ова трака садржи све врсте информација, које нас не

ремете – чак могу бити корисне. Ово напомињем нарочито због жена, зато што њих мисли више муче. Ради њихове добробити, надам се да сам пронашао један једноставан пример антидота: медитирајте опуштени као после испуњавајућег целодневног посла. Смирено слушајте дечију игру у позадини, а реагујте једино ако приметите да ће најмлађа сестра завршити у машини за млевење меса!

Када све три светлости упијамо истовремено, имамо искуство Великог Печата и опуштамо се у „стању Кармане“. У фази растапања, током медитације на 16. Карману, постоји само „свесност без центра или граница“. Да ли овде постоји разлика? Нису ли то фазе Великог Печата?

Јесу. Али Велики Печат чине основа – наша природа Буде, пут- недуалистички методи које користимо и циљ – просветљење. Овде разграничавамо Махамудру „тежње“ и „остварено“ стање свесности изван тога. Велики Печат је изван сваког ограничења. Основа је простор, природа Буде у сваком осетном бићу, урођена и бесконачна свесност ума. Пут је пробуђење преданости и коришћење моћи свесности присутне у телу, говору и уму. И циљ је ванвремена просторна

свесност – неустрашива, радосна и племенита. Онај који доживљава, објекат који се доживљава и искуство овде су једно и све што се дешава, или не, јесте слободна игра ума. Упијајући све три светлости истовремено отварамо се ка крајњем стању недualityности.

Молим Вас, објасните сваку фазу медитације.

Говорећи уопштено, почетак и фазе свих будистичких медитација су исти. Посматрамо дисање и присећамо се четири основне мисли о драгоценом људском рођењу, несталности, узрочности и мотивима за достизање највишег – све док не схватимо да се односе на нас саме. Пре него што ово схватање постане збркано идејама, захвално узимамо уточиште, усмеравамо ум ка просветљењу ради добробити других и потом, прелазимо на развојну фазу. Овде је медитација допуштање да се Учитељ од поверења појави као неодвојив од 16. Кармапе и Кађу Линије – као „тибетанац“ ако неко воли тако (то значи, са онолико културних обележја око њега колико желимо). Али Црна Круна би увек требала бити ту. Сам њен облик утиче на несвесно и доноси брзе промене карактера. То је развојна фаза. Потом следе опуномоћења од тела, говора и ума Ламе. Она се добијају, једно за другим, као три светлости – водећи до коначне иницијације Великог Печата кроз упијање све три светлости истовремено. Капацитет ума је појачан помоћу слогова и мантри које се, при томе, користе. Тада Ламу испред нас растапамо у светлости, стапамо са властитим освешћеним телом и свако према својим могућностима пушта да се све спољашње и унутрашње растопи и врати у простор. Тада постоји само зрачећа свесност. У овом стању неодвојивост свесности и простора је спозната и ум постаје безграничан. Пре него што онај који све то доживљава поново постане конфузан или га навике сустигну – он пушта да се појави Чиста Земља. Свеокоњегата постаје све жељива – ум, једноставно, испољава своје богатство кроз оно што се дешава споља и изнутра. Сва осетна бића имају природу Буде, све је подједнако

Лама Оле Нидал, Еворпски центар, Немачка

истинито на апсолутном нивоу – само зато што се дешава или не – и свако је, на релативном нивоу, слободан да ствара услове које жели. Ова слобода уверава оног ко медитира о властитој, урођеној природи Буде и потенцијалу – и ово обележје Дијамантског Пута увек је и свуда исто: практичар никада више не напушта Чисту Земљу. Он, поврх тога, према својим могућностима, у свакодневним активностима оснажује чистоту овога искуства – све док се оно поново не појача током следеће медитације. Отвореност практичара према овом тексту се мењала током протеклих 35 година. У почетку све „тибетанско“ је било опчињавајуће и значајно – злато на круни и сви детаљи на њој. Ипак, у стварности, само петоугаони облик круне

означава косу 100 000 просветљених женских форми (Дакине или Кандро, „Оне које плешу небом“). Украси – даривани пре 600 година од стране посвећеног кинеског императора, а касније благословени од Кармапе – добили су већи значај како се околни свет богатио, а облик круне је запостављен. Потом су три светла, сама за себе, постала важна. Заправо, у првобитној форми она су једино упијана заједно и истовремено. На Ханин и мој захтев сада светлости најпре упијамо сваку посебно. Затим, значење мантре је постало истакнуто и то померање значаја ка увек важном крају медитације настављено је и до данас, где могућност за просветљену активност, која се појављује након огољене свесности у фази растапања, већини доноси инспирацију. Одржавање чистог гледишта у свакодневном животу је бескрајан и дубоко надахњујући посао. Рад са људима је важан. Сви они су у суштини Буда које то, саме, још нису спознале. И, ако неко исправно посматра, све се дешава у најсмисленијем оквиру. Мислим да се повратак у свет са моћи стеченом медитацијом – и побољшавање истог – тренутно инспирише највише људи. Али, могуће је да ће – када 17. Кармапи врате круну, неоштећену, чему се дубоко надамо – почетне фазе медитације повратити свој значај. 16. Кармапа је од 1980. године ретко показивао круну у јавности, а годину дана потом је преминуо.

Шта значи „опуштено боравити унутар мантре“?

Наш језик није осмишљен да подржи недуалистичке концепте, али значење је остати унутар самога звука. Тада имамо искуство звука и празнине, вибрације и простора као неодвојивих. Осећајући, ван личних уплива, вибрације унутар енергетских канала и центара, нестајемо у вибрацији. Тада, без центра или граница, у својој суштини – то је оно ванвремено и безгранично. По овоме, посебно је Ом Мани Пеме Хунг добро позната. Ових шест слогова уклањају шест узнемирујућих емоција поноса, љубоморе, везаности, незнања, похлепе и беса, као што и 100 слогова делотворне инвокације Дијамантског Ума призива исто толико прочишћавајућих Буда фамилија. Ако више људи изговара мантру заједно све почиње да бруји и трепери и данас они који траже мирно унутрашње место – овде ће га пронаћи. Истовремено многи, ванлични, више него корисни „дугмићи“ активирани су подсвесно.

Да ли нас видите како следећих 50 година практикујемо медитацију на 16. Карману или ћемо учити нешто друго?

У потпуности, али вероватно упоредо са другим медитацијама које брзо делију, као што су стапање

Карма Ген, Шпанија

са омиљеним Будом или Ламом и остајање у простору. Непознато ми је чиме нас 17. Кармапа може благословити. Неколико пута сам мупоменуо да постоје они који би волели да добију медитацију од њега. Изгледао је помало изненађено – као да то није неопходно – и упитао ме је: „Да ли то мора бити сада?“ Пошто је схватио да то није нужно, изгледао је опуштено. Све Кармапе су један исти ток свесности а различите инкарнације бирају да делају на различите начине.

Постоји ли још нешто што желите рећи о овој теми?

Поново бих желео да нагласим изузетну и драгоцену могућност која нам се отвара кроз Гуру јогу. Неизмерно смо богати поседујући тако директан контакт са нашом Буда природом кроз благослове ове непрекинуте трансмисије. Желео бих да уверим оне који мало знају о Кармапи да, иако је „Кармапа“ име прве Линије реинкарнација на Тибету, ток моћи Линије укључује све оне који деле његову активност и доносе свету благослове Буда. Такође, сви они који никада нису срели некога од Кармапа или их збуњује неки од егзотичних аспеката тибетанске културе, својом жељом да буду од користи, потпуно су укључени.

Имате ли неки кратак савет за свакодневни живот практичара Дијамантског пута?

Као прво, одржавајте чисто гледиште. Покушајте да свакога и све видите на највишем могућем нивоу. Медитирајте када је то могуће, макар и на неколико минута. Користите мантре када нисте упошљени учењем или другим неопходним менталним активностима и свесно уживајте у њиховим аспектима благослова и заштите. Све пријатно посматрајте као благослов и као нешто добро што би требали поделити са другима, а све непријатно као животно искуство, као прочишћење и учење које ће касније користити другима. Не просуђујте о властитој медитацији и уживајте у свесности простора иза и између искустава. То је суштина Буда у вама и извор највише, ванвремене радости. Током понављања прострација или мантри понека ментална узнемирења су „дозвољена“. Ипак, њих би требали избећи током фазе стапања са Будом или Ламом, или када медитирамо директно на ум. Такође, сећања, мисли и осећања могу се појавити, али не и заробити ум. У том случају пустите лопова у празну кућу. Молим вас, останите свесни и не допустите му да ишта пронађе!

Све најбоље и уживајте у богатству квалитета које поседујемо.

ГУРУ ЈОГА

Стапање са благословима Кармапе

Ћамгон Конгтрул Ринпоче

Био сам у пратњи Његове Светости Кармапе током његове друге посете Европи. Тада сам боравио на разним местима у Немачкој, али, до сада, нисам имао прилике да дођем овде. Ипак, чуо сам од других Лама како су се учења овде добро укоренила, како се вредно практикују, и слушао сам пуно о Олеовој и Ханиној активности. Тиме сам био веома задовољан.

Овде судонета Кармапина учења, из Кађупа школе. Буда је дао бројна учења, из којих су се развили различити путеви. Међу њима, Махајана је нешто изузетно. Шта овај пут чини тако посебним? Буда је дао многобројне, различите методе у оквиру Махајане; сви они потичу из највише мудрости и налазе се на веома високом нивоу. У Махајани постоје две врсте упутстава: сутра и тантра. Тантра је ефикаснија од сутре и располаже већим бројем метода. Методи тантре, која се још назива Вађрајана или Мантрајана, познати су и као упутства о остварењу. То су највиша учења. Да бисмо били у стању да их правилно користимо, потребно је да имамо велико поверење у методе и јаку девоцију; под овим се не мисли на слепу веру.

Ако следимо пут сутре, прво ћемо морати много да учимо. На пример, Абидарму, у којој се налазе учења о спољашњем свету и настанку универзума. Или Мадјамаку, која садржи пуно филозофских знања; ту интелектуално и логички испитујемо спољашњи свет и схватамо његову суштину – чињеницу да инхерентно постојећег света једноставно нема.

Када изучавамо будистичка учења, важно је да томе не приступамо као обичним студијама. У Будизму, циљ није само да научимо више, већ да коначно освојимо слободу највишег просветљења и решимо се патње. То превазилази уобичајено образовање. Вађрајана је веома директан пут, где Дарма не остаје нешто изван нас, већ постаје искуство.

Иако многи људи мисле да није довољно само медитирати, желео бих да разумете да је искуство оно што нам је апсолутно неопходно. Добро је и када изучавамо различите текстове и учимо нешто из њих, али мора нам бити јасно шта можемо да остваримо на тај начин. Ако желимо да проучавамо текстове, прво је потребно да савладамо језичке тешкоће. Поврх тога, требало би да запамтимо да се на Тибету неко сматрао ученим тек након 20-30 година студија. Ја сам најпре учио језик шест година, а потом сам изучавао текстове 18 година, и још нисам завршио. Према томе, ако желимо да идемо тим путем, важно је знати да је веома дугачак.

Такође, ту се излажемо ризику да научимо пуно речи, а да схватимо мало њиховог смисла, иако је смисао оно што нам заправо треба. Наравно, изучавањем морамо да стекнемо сазнање о чему се овде ради, али једино праксом задобијамо стварно искуство. Редовна пракса је за нас веома важна. На тај начин ћемо постепено схватати све више и више, јер ће се гледиште развијати изнутра, као искуство.

Шеснаести Кармапа и Ђамгон Конгтрул Ринпоче

Да бисмо ишли путем тантре, важни су поверење, девоција и чисто гледиште. Почињемо себе да доживљавамо као чисте и стичемо поверење у сопствену Буда природу. Пошто сва бића имају Буда природу, то не значи да постајемо поносни у уобичајеном смислу речи, када себе сматрамо бољим од других. То заправо значи имати храбрости за практиковање, без размишљања да нећемо успети или да нисмо устању да медитирамо. Потребно је да се поуздамо у чињеницу да сва бића, укључујући и нас саме, већ поседују највишу мудрост у себи.

Према томе, први услов за практиковање Вађрајане јесте поверење у сопствену вредност. Други услов је поверење у «Три драгуља», у уточиште. Први драгуљ је Буда, Дармакаја, неко ко је потпуно просветљен, ко је превазишао сва ограничења и мане, и потпуно развио све квалитете. Други

драгуљ су учења, наш пут, сви методи које је Буда дао. Трећи драгуљ је Санга, они који нам могу помоћи на путу. Када практикујемо Вађрајану, имамо поверења и у «Три корена»; то су Лама, јидам и заштитници. Лама је извор благослова, јидам је извор сидија, нарочитих способности, а заштитници су извор активности. Ова Три корена неодвојива су од Три драгуља.

Сада долазимо до питања зашто је Вађрајана најкраћи пут, онај који омогућава просветљење у једном животу? Због Ламе. На дужем путу Бодисатве сакупљамо заслуге – добру карму – и прочишћавамо се на различите начине. Каже се да је потребно веома много времена, три бескрајне калпе, или еона, да бисмо се ослободили свих негативности и развили све квалитете. Потребно је толико много времена зато што су наше активности увек под утицајем узнемиравајућих

емоција, па тако стално изнова чинимо штетна дела, што нас враћа уназад. Међутим, ако добијемо Ламину помоћ, кроз отвореност према његовом благослову, суштина нашег ума, наша Буда природа, може веома брзо довести до буђења највише мудрости. Благослов делује када се сусретну наша отвореност и благослов Ламе. Не напредујемо само захваљујући нашим напорима, већ добијамо и помоћ Ламе, што наше путовање чини веома брзим и директним. Када нас прожме благослов Ламиног тела, говора и ума, можемо увидети природу властитог ума, што је попут буђења из сна незнања.

Отвореност која омогућава овај процес више је од пуког свиђања које осећамо према Учитељу зато што лепо говори, или зато што га сматрамо сјајним у неком другом погледу. Да би благослов био пренесен, апсолутно је неопходно видети Ламу као суштину свих Буда, као потпуно чистог. Тада ће наша девоција бити веома дубока и чиста и благослов може да делује веома брзо.

Метод којим развијамо ову девоцију је Гуру јога, медитација на Ламу. За нас, то је медитација на Кармапу. Доживети Ламу као суштину свих Буда три времена (прошлости, садашњости и будућности, прев.), не значи да је потребно видети га у физичкој форми историјског Буде. Заправо, ради се о томе да је суштина његовог ума Дармакаја. Дармакаја се испољава на нивоима Самбогакаје и Нирманакаје кроз различите форме, без икаквих ограничења. То можемо схватити и на следећи начин: суштина Ламиног ума, Дармакаја, јесте апсолутни Лама. Начин на

који се ова суштина манифестује у различитим облицима је релативни Лама, онакав каквим га знамо. То је оно што можемо да видимо и чујемо.

Када практикујемо Гуру јогу, требало би да све доживимо као експресију Ламе, као његову слободну игру. Тада све облике видимо као ламина обличја, све звуке сматрамо ланиним говором и сваки ум ланиним умом. То не значи да се спољашњи свет мора променити тако да изгледа као конкретна, физичка форма Ламе, већ да су појавни свет, или облик, и празнина - неодвојиви. Све што се манифестује је празно, а празнина се манифестује. Ово јединство манифестације

Када медитирамо на Ламу, потребно нам је поверење, како би се развила девоција, услед које примамо његов благослов и остварујемо природу ума.

и празнине назива се ланиним телом, а то значи «све појавно видети као Ламу». Ланин говор значи да је суштина говора празна, односно, звук и празнина сунедвојиви. Ланин ум је јединство блаженства и празнине; све што се дешава у уму неодвојиво је од стања истине. То је значење дорђе тела, дорђе говора и дорђе ума.

Када медитирамо на Ламу, потребно нам је поверење, како би се развила девоција, услед које примамо

његов благослов и остварујемо природу ума. Нарочито је наша Кађу школа позната као линија трансмисије девоције. У многим песмама просветљених мајстора наше линије, изнова и изнова се наглашава да је девоција предуслов за спознају природе ума. Девоција је попут семена, без којег ништа не може да расте.

Разликујемо три врсте поверења: прва је основно поверење, што значи да имамо интересовање за изучавање и практиковање Дарме, а не да смо, на

пример, на то приморани. Друга врста је слична, али задире дубље; потреба да практикујемо и да улажемо напор нараста јер заиста схватамо колико је то важно. Трећа врста се односи на поверење у Три драгуља и у закон карме. Имамо дубоко поверење да сва наша дела имају последице. Ако имамо ове три врсте поверења, тада се појављује дубока девоција. Понекад може бити тешко да развијемо потпуно чисту девоцију према некоме ко има физичко тело. У том случају, можемо је развити према јидаму, што је такође веома добро.

Постоје многе врсте Гуру јоге. За нас, ученике Карма Кађу линије, Гуру је Кармапа. Неки људи нису сигурни ко је њихов корен-лама. Ипак, то није проблем, јер ако имамо веома јаку везу са неким учитељем, можемо га сматрати својим корен-ламом, при чему увиђамо да је Кармапа извориште свих Лама. Ако желимо да медитирамо на тог Ламу, онда то можемо и да радимо, међутим, потребно је увек мислити да је Кармапа суштина тог Ламе, и да је тај Лама Кармапина активност. Све потиче од Кармапе. Ја то не говорим зато што је Кармапа мој Лама, већ зато што постоје различити нивои тулкуа, свесно поново рођених бића, а Лама Кармапа је на највишем тулку нивоу. То значи да је потпуно просветљен и да се, како би помагао свим бићима, стално изнова рађа. Његово име – Кармапа – значи «Господар Буда активности». У тренутку просветљења, 100.000 дакина му је даровало Црну круну. Као на крунисању краља, Кармапа је примио Црну круну од дакина, као обележје свог просветљења и своје улоге «човека који изражава активност свих Буда». Круна, иако нама невидљива, увек је ту. Касније је направљена материјална копија, да бисмо је видели као обележје Кармапине активности.

Гуру јога је суштина наше праксе, иако би, наравно, требало да практикујемо цео Њиндро. У Гуру јога медитацији на 16. Кармапу, најпре се из простора пред нама појављује Кармапа, или други лама који преноси његову суштину. Концентришемо се на форму коју смо замислили и снажно пожелимо ламин благослов. Овде је добро да девоција буде

Будистички центар, Будимпешта

веома јака, што је могуће јача, без икаквих сумњи и потпуно изван уобичајеног начина размишљања. Речено је да би девоција требало да буде толико снажна да више не морамо да мислимо на њу. На пример, ако Лама каже вода је ватра, и обрнуто. Немамо уобичајене, свакодневне мисли у глави, већ се концентришемо на апсолутне квалитете Ламе и у њих имамо поверења.

Тада благослов просветљеног тела исијава из Кармапиног чела, праћен вибрацијом ОМ и чистом белом светлошћу. Затим следи благослов просветљеног говора, из његовог грла, заједно са вибрацијом А и црвеном светлошћу. А онда, благослов просветљеног ума избија из његовог срчаног центра, праћен вибрацијом ХУНГ и плавом светлошћу. Ове три светлости најпре исијавају одвојено, а затим заједно.

Будистичком центру у Москви

Помоћу ове медитације, наше тело, говор и ум се прочишћавају и ми примамо благослов ламиног тела, говора и ума. Такође, примамо четири иницијације, које ће се касније манифестовати као четири каје, четири стања Буде, а то је просветљење. Ако медитирамо на овај начин и рецитујемо мантру «Кармапа ћено», наше тело, говор и ум постају неодвојиви од тела, говора и ума Ламе. Затим почивамо у том стању.

Ако заиста практикујемо Гуру јогу, можемо примити благослов и даље се развити. Исто важи и за јидам праксу или за праксу заштитника; без благослова Ламе, ништа се заправо не дешава. Благослов је нарочито неопходан на путу Махамудре и без њега ништа није могуће; искуство се једноставно не појављује. Неки људи мисле да је Гуру јога само припремна пракса, обзиром да је део њиндра, основних пракси, па зато не могу сасвим да уваже њен значај. Међутим, ако желимо да спознамо природу ума, медитација Гуру јоге је неопходан део процеса; морамо да је практикујемо.

Наша мотивација за праксу је, такође, веома важна. Потребно је да развијемо Бодићиту, ум просветљења, и да медитирамо како бисмо могли да помогнемо другим бићима. Потребно је да

просветљење увек желимо свим бићима. Ако практикујемо Гуру јогу са овим ставом, и ако је Гуру јога наша главна пракса, тада се налазимо на правом путу.

Шта је тачно благослов? Благослов није опипљива, материјална ствар, која долази споља. То је процес у коме се наш ум развија кроз отвореност према Лами. Према томе, одиграва се у нашем уму. Постоје разне врсте благослова, на пример - благослов за дуг живот. Можемо да читамо Дарма текстове и да тако остваримо извесно разумевање. Међутим, када исту ствар чујемо од учитеља, може се десити да се у том тренутку ум толико развије, да заиста пуно тога схватимо. То се дешава зато што је присутан благослов.

Како да усталимо девоцију? То је питање времена. У почетку, наша девоција ће понекад бити веома јака, некад неће; исто је и са нашим поверењем. Чињеница да се на тај начин мења, да има успоне и падове, представља обележје самсаре, стања условљеног постојања у коме се сада налазимо. Ако редовно практикујемо и оснажимо саосећање, онда ће се и наше поверење и девоција устали. Након неког времена, наша девоција више неће бити условљена, већ постојана и стабилна.

КАРМАПЕ

Шамар Ринпоче

Ово је Шамарпин говор током Кађу Монлама у Бодгаји, Индија, 2010. године, у част деветстоте годишњице рођења 1.Кармапе Дусум Ђемпе. Монлам, познат и као „Фестивал Велике Молитве“, је највећа духовна прослава почев од 1409. године када је и Гелугпа Монлам почео. Кађу Монлам успостављен је знатно раније. То је догађај где се групе Тибетанског Будизма окупљају и, представљајући четири школе Тибетанског Будизма, изговарају „молитве тежње“ на различитим „светим местима“ Индије.

Први Кађу Монлам вођен од стране 17. Кармапе Тринли Таје Дорђеа био је 1996.године у Бодгаји. Од 2007. организован је сваке године под руководством 17. Кармапе и Кунзиг Шамар Ринпочеа. Овај текст је препис говора Шамар Ринпочеа о историји Кармапа са Кађу Монлама 2010. године.

Најпре ћу искористити прилику да објасним добробит и значај ове церемоније. Важно је напоменути да, за све нас овде, ова прослава у овом животу јесте јединствена - јер, вероватно, нећемо доживети да слаavimo хиљадиту годишњицу Дусум Ђемпе, 1. Кармапе. Заправо, тибетанци број 9 (3+3+3) сматрају веома повољним.

Овај догађај смо организовали како би искористили драгоцену могућност да се са поштовањем присетимо извора и непрекинутог тока благослова ове изузетне Карма Кађу линије, зачете 1. Кармапом, Дусум Ђемпом. Добробит овог догађаја је да када усмерите мисли на овог великог Бодисатву – добићете његов благослов као да је 1. Кармапа заиста овде и сада присутан. Овај благослов ће уклонити сваку могућност пада у ниже области постојања у следећем животу и помоћи вам да добијете поновно рођење у Чистој

Земљи Буда – и, коначно, досегнете просветљење. Стога, то је разлог зашто смо се састали овде и узимамо удела у овој важној и великој „молитви“ Дусум Ђемпи и Карма Кађу Линији.

Дусум Ђемпа је рођен у источном Тибету, у области званој Трехор, која данас припада кинеској провинцији Сичуан. Рођен је у простој, земљорадничкој породици. Још као дечак изводио је многа „чуда“. Чувајући стадо домаћих животиња, уобичавао је говорити: „Дошао сам у овај свет како бих ослободио осетна бића. Овде сам да пазим на њих као што пазим на ове овце“. Када је напунио 16 година, узео је монашке завете искушеника и започео званично будистичко образовање. Са двадесет година срео је Палчен Галоа, великог мајстора. Учећи поред великих мајстора, као што су Палчен Гало и Чокји Сенђе, постао је велики будистички учењак. Касније је срео Ренчунгпу - једног од два главна ученика Миларепе, великог јогина Тибета - и од њега примио упутства за Вађрајану линије Марпе и Миларепе. Потом, срео је великог мајстора Гампопу, другог главног Миларепиног ученика, и постао његов студент. По сусрету са Дусум Ђемпом, Гампопа је објавио да се сакупило пет стотина напредних практичара и да Дусум Ђемпа („зналац три времена“) није само обично људско биће. Гампопа је то објаснио речима: „Он се претвара да је мој ученик, како би, зарад других бића, одржао ову Линију у будућности - али је, заправо, већ остварио циљ Пута“. Гампопа је обелоданио да Дусум Ђемпа јесте отелотворење самог Буда, да је, познат као велики Бодисатва са Црном Круном, просветљење достигао пре много еона – чије је појављивање, како би помогао осетним бићима, и сам Шакјамуни Буда најавио. Дусум Ђемпа је живео и подучавао 85 година. Пре него што је „отишао“ оставио је својим ученицима

Први Кармапа Дусум Тѐмпа

завештање: „Како би сачувао и раширио ова учења – поново ћу се инкарнирати“.

Као што је и предвиђено, 2. Кармапа се појавио у овом свету, представљајући се као реинкарнација Кармапе као веома млад. 2. Кармапа, Карма Пакши, познат је у историји Тибета и Кине као велики Махасида. Прича о његовој слави следи.

Император Кублај Кан је позвао Карма Пакшија у Кину, али му је наредио да не подучава оне које је сматрао неподобнима. Кармапа је одбио императоров захев оштрим речима: „Овде сам ради свих осетних бића, не само ради једног човека“. Пошто је изазвао императора стављен је под истрагу. Током испитивања Кармапа је извео многа „чуда“ пред поротом, и колико год да се трудили, сваки покушај да казне Кармапу би неуспешан. Коначно, Кублај Кан је морао да се „преда“ и поклони пред Карма Пакшијем, позивајући га поново у палату као учитеља.

3. Кармапа Рангђунг Дорђе подучавао је многе тибетанце. Он је био и учитељ Лонгчемпе, оснивача традиције „Седам Драгоцености“ Њингма школе. Лонгчемпина преданост Кармапи је била таква, да је затражио: „Када се ти, Кармапа, као шести Буда појавиш у овом свету, молим те, и тражим од тебе да се молиш за мене, да будем твој први ученик“. 3. Кармапа је био остварени учењак и компоновао је расправу Сабмо Нањдон, познату по дубокој јасноћи о једној од тема Вађрајане - како ум функционише кроз нервни систем. Узгред, ово ремек-дело будистичке литературе може, у овим модерним временима, послужити као мост између будистичке теорије о функционисању ума и неурологије. Док је подучавао императора кинеске Јен Династије (и његов двор), Кармапа је објавио да ће их „напустити“. Повукао се у своје одаје и преминуо у палати Јен императора. Наредне ноћи био је пун Месец, и када се Месец појавио те вечери, свако ко је погледао у небо, могао је видети Кармапино лице унутар Месеца. Император је наручио слику овог догађаја и она је благо историје Кине до данашњих дана.

4. Кармапа Ролпе Дорђе иницирао је великог тибетанског „свеца“ Је Цонкапу и, док му је давао пет прописаних завета, спонтано је изјавио да ће он „отворити врата будистичких учења у свим правцима“. Ово се показало као прилично тачно пророчанство о Цонкапи. јер је касније основао Гелугпа традицију.

Све Кармапе поседују веома јединствен и дубок начин испољавања активности како би помогли осетним бићима свог времена. 5. Кармапа Дешин Семпа, међу свим Кармапама, био је изузетан Лама и на Тибету и у Кини. Поштован је од стране свих духовних вођа као и владара Тибета. Био је позван у Кину од стране првог императора Минг Династије да да будистичка учења у Пекингу. На захтев императора, Кармапа је 18 дана заредом давао учења. Сваки дан, сви су могли сведочити чудесним призорима дуга и облака живописних боја који су се појављивали на небу. Да би оставио спомен на тај догађај, император Минг Династије задужио је најпознатије сликаре да

забележе призоре настале током давања учења. Инструкције, преведене на четири језика (кинески, тибетански, монголски и турски), су придодате овим, сада познатим, сликама које се данас могу видети у музеју у Ласи. У то време император је видео Кармапу као Буду са Црном Круном изнад главе. Од Кармапе је затражио дозволу да направи материјалну реплику круне и упитао да ли би таква круна донела добробит осетним бићима. Кармапа је то дозволио рекавши да би то свакако било од користи осетним бићима - ако би давао благослове док носи Црну Круну.

То је сада чувена Вађра Круна Кармапа и 16. Гјалва Кармапа ју је из Тибета пренео у Индију и чувана је у манастиру Румтек у Сикиму до 1993. Године. Дубоко се надам да је још увек тамо. Засигурно ћемо знати да ли је Круна још увек у Румтеку тек након завршетка судског процеса који је тренутно у току. Могуће је да је изгубљена због махинација тадашње корумпиране владе Сикима која је сарађивала са тајванским бизнисменом/политичарем Чен Луаном. У сваком случају, судски процес је сада близу краја.

Император и ученик 5. Кармапе свесрдно се трудио да уједини Будизам на Тибету под једном школом – Карма Кађу, као врховном Линијом. Ипак, након неколико покушаја, владар је био одвраћен од те намере Кармапиним снажним супростављањем овој наивној амбицији уједињења Будизма.

1. Кармапа Дусум Ђемпа истицао је квалитете медитације. На тај начин је Карма Кађу школа постала једна од надмоћних школа будистичког учења, посебно медитације. Касније, током периода од 7. до 10. Кармапе, Карма Кађу је постала најбогатија будистичка просветитељска школа Тибета, поседујући својствено изражавање кроз уметност, високо развијени систем астрологије и филозофије, метода учења санскрита кроз тибетански језик, напредну медицинску праксу, јединствени систем логике, итд. Све ово било је здружено са изузетно сложеним разумевањем традиционалних категорија Будизма – Мадјамаке,

Осми Кармапа Мићо Дорђе

Абидарме, Винаје и Прађнапарамите – виђених кроз перспективу Карма Кађу школе. Након 1630, услед инвазије Монгола на Тибет и пада Тибета у руке монголских владара, много од богате Карма Кађу културне баштине је изгубљено. Ипак, у 17. веку, 8. Шамарпа Чокји Дондруп и његов ученик, 8. Ситупа Чокји Ђуне, успели су да обнове и оживе многа од изгубљених богатстава линије - и то је успешно одржавано све до 1959. године, када је комунистичка Кина припојила Тибет у деструктивном таласу политичке идеологије.

Након окупације Тибета, Његова Светост 16. Гјалва Кармапа прешао је у Индију и настанио се у Сикиму – када је један нови вид препорода Карма Кађу традиције процветао на индијском тлу. У време 16. Кармапе, Карма Кађу традиција се отворила ка већем делу света, посебно ка Европи и Америци.

Шеснаести Кармапа и Шамар Ринпоче, Манастир Румтек, Индија

Кармапин Међународни Будистички Институт (КИБИ, енг. Karma International Buddhist Institute) у Делију недавно је напунио више од двадесет година постојања обезбеђујући значајно знање о основама будистичке филозофије и праксе за појединце широм света који узимају учешће у годишњим курсевима.

У Индији и Непалу, Лама Шераб Гјалтцен Ринпоче, ученик 16. Кармапе обучаван у Румтеку, веома је успешно и мајсторски водио повлачења многих Лама који практикују Шест јога Наропе у складу са Карма Кађу традицијом, као и хиљаде незаређених посвећеника, преко Хималаја, кроз праксу Ченрезија. Шераб Гјалтцен Ринпоче није само Карма Кађу Лама већ је поштован и од свих школа хималајске традиције Будизма.

Организовали смо и Карма Кађу Академију Будизма у Калимпонгу –пробуђени нападом и

преузимањем манастира Румтек Августа 1993. године – на земљи коју је поклонио Гјан Ђоти Кангсаркан, који је био изузетно одан 16. Кармапи, а он му је поверио надзор над Кармапиним Добротворним удружењем. Нажалост, преминуо је 2004. али његова жена и деца, данас, и даље дају велики допринос. Тренутно, око две стотине замонашених ученика живе у Шри Дивакар Будистичком институту у Калимпонгу и, у новембру 2010. године, прославили смо прву групу „дипломаца“ - коју ће, сваке наредне године, следити нове групе студената. Један од веома уважених и извршних професора Будизма у Индији, Цењени Семпа Дорђе, предавао је на Институту, покривајуће главне теме будистичког вишег образовања - које су написане и коментарисане од стране великих мајстора Индије, као што су Нагарђуна, Васубанду, Шантаракшита и Шантидева.

Мојом жељом и трудом, недавно сам завршио колекцију текстова које су написали велики мајстори Махамудре, попут великог индијског Махасиде Сарахе или других великих Махасида Тибета, као што је Миларепа. Ови списи чине 18 свезака и искључиво се баве дубоком темом медитације унутар традиције Махамудре. Да бих употпунио ову колекцију, тренутно сам у процесу сакупљања свих инструкција линије која одговарају овим расправама чувене Махамудра традиције Карма Кађу Линије. Такође, наручио сам израду својеврсне танке, на којој ће, ови велики мајстори Махамудре, бити и насликани.

Изради ове збирке Кемпо Мирти је, уређујући след различитих свезака, правећи целине, проверавајући граматику, итд, значајно допринео. Веома сам захвалан и Кемпу Карма Лабу из Ца Ца Гомпе са Тибета који је вешто завршио тежак посао тражења, кроз велики број танки, оних које верно осликавају велике мајсторе Махамудре - који ће бити представљени јединственом танком коју сам наручио. Све ово је учињено да би се величанствена Карма Кађу традиција Махамудре сачувала. Речено је да када примимо усмену трансмисију из ових текстова - ако практикујемо свесност и слушамо јасним умом - можемо постићи остварење природе ума у сваком трену. Махамудра се искључиво усредсређује на медитацију и уклања нечистоће унутар ума. То је управо она медитација коју је сам Буда практиковао.

Основао сам и медитациони центар у Непалу (Шарминуп) и организовао сам оне који су добровољно приступили потпуној посвећености и изричитој дисциплини свих 253 завета самоодрицања. Ови практичари ће усавршити властиту медитациону праксу и постаће они који ће чувати и одржати недавно сакупљену збирку дела мајстора Махамудре – са циљем добробити сваке заједнице широм света која има истинску заинтересованост за изворне медитационе праксе.

Као један од аутора, посебно што се тиче моје књиге Стварајући транспарентну демократију: нови модел, изнео сам предлог Његовом Величанству Краљу Бутана и Његовој Светости Далај Лами, преко њихових представника, да будистичко образовање треба бити заступљено у редовном школском програму. Текстови попут оних од великих учењака као што су Мипам Ринпочеова Капија ка знању или списи будистичке Абидарме, требали би бити понуђени као материјал за изучавање онима који су напунили 12 година. Ако се поступи исправно, ученици би употпунили основно знање о Будизму. Потом, Центри за повлачење би требали бити подржавани од стране сваког у друштву ко је добронамеран - као места за осаму где се истински може учити и практиковати медитација. То је за оне који су се одрекли својих световних живота. Онај који жели и оствари звање будистичког учењака, Маха Пандит, требао би бити и добро плаћен. Наравно, и заједница тантричких ритуала, у мањем обиму, понајвише за церемонијалне сврхе и очување културног наслеђа, требала би да постоји. „Високе“ Ламе са незнатним или никаквим остварењем медитације, које нису заправо посвећене а имају хиљаде монаха које „надгледају“ – без одговарајућег и употпуњеног медитационог програма образовања монашке Санге – нису од добробити заједници или друштву.

Данас славимо сећање на 1. Кармапу - тако да се можемо радовати Обећању Бодисатве које смо дали ради добробити свих осетних бића. Ово смо учинили на месту које носи благослове, где се сам Буда просветлио. Нека се све добро настало овде данас - прошири на свет као извор који ће ублажити све природне недаће и превирања које оне доносе и зауставити све сукобе, немаштину, криминал и неправду. Нека мир, поготово онај крајњи мир, прожме све. Пуно вам хвала и срећна вам Нова година.

Шамар Ринпоче је, други по реду, највиши учитељ Карма Кађу Школе Тибетанског Будизма. Историјски, његов положај унутар Карма Кађу Линије је блиско повезан са оним Гјалва Кармапе, па је Шамарпа познат и као „Лама са Црвеном Капом“. Могло би се рећи да је Шамарпа други у „ланцу командовања“. Избегао је са Тибета 1959. Године због након кинеске инвазије која је донела разарање манастира и убиства многих тибетанских будиста. До 1979. примио је многе иницијације и учења од 16. Кармапе у манастиру Румтек у Сикиму. Од тада путује широм света дајући учења и иницијације. Марта 1994. званично је препознао Тринли Таје Дорђеа као 17. Кармапу и, потом, водио његово образовање и обуку.

Радовати се заслугама

Лама Гендун Ринпоче

Најефикаснији начин за сакупљање заслуга јесте радовати се добру које чине други. Мислимо на сва добра дела која учинише Буде, Бодисатве, монаси и монахиње, мушкарци и жене, било ко – на све што је икада учињено ради просветљења – и због тога смо радосни. Ментално се радујући овим добрим делима повезујемо се са њима и тиме потпуно узимамо учешће у активностима ових бића - добијајући исто толико заслуга колико и они сами. Ово је најделотворнији пут за стицање заслуга.

Радовати се врлинама других, чињеници да практикују, да су добре ствари учињене – најбољи је пут за сакупљање заслуга. Често смо ометени љубомором што неко други успешније практикује од нас, зато што има више времена, зато што Дарму разуме јасније од нас... Све ове љубоморне идеје доносе нам нелагоду и изразито су негативне. Баш као што нас радост због позитивних дела других повезује са њима и води ка просветљењу, појава осећања огорчености, љубоморе и беса када се суочимо са добрим делима других удаљава нас од просветљења. Сва таква осећања која створимо су потенцијалне препреке за напредак ка просветљењу, пошто ће, у једном тренутку, сазрети и утицати на нашу праксу.

У свакодневном животу ми се непрестано томе противимо. Видимо како други практикују и то нас иритира. Помало смо љубоморни, као када нам је криво због нечијег успеха. Мало смо иритирани особом која је исувише интелигентна и све разуме, док сами не разумемо ништа, оним који говори оно што није на месту, оним ко чини ствари на један начин а сви знају да би требале бити урађене другачије – и тако то тече непрестано. Све нечисто што развијемо ствара одређени број препрека за нашу праксу.

Уместо што се усмеравамо ка споља и говоримо: „Ово није урађено како треба, он то није требао изговорити“ било би боље да погледамо ка унутра и кажемо себи „Ако је то узрок овог непријатног одјека у мени – значи да ту постоји нешто погрешно. Ако сам иритиран нечијим речима, то је зато што је мој понос повређен и говори ми да ствари треба да буду другачије – то значи да је љубомора пробуђена“.

Радовати се врлинама
других,
чињеници да
практикују,
да су добре ствари
учињене –
најбољи је пут за
сакупљање заслуга.

Шта можемо учинити? Морамо се усмерити ка себи и рећи: „Љубомора је то чега се треба отарасити. Такође, треба отарасити и крутих идеја, моје снажне везаности“. На тај начин радимо са властитим грешкама и, на крају, оно што је споља више није толико важно.

Шеснаести Кармапа и Гендун Ринпоче, Француска

Ако не чинимо тако, ако нисмо у стању да смањимо властите грешке, ослабимо узнемирујућа осећања – ситуација ће брзо постати неподношљива. Ако не радимо на унутрашњем, шта се може десити? Емоције ће наставити да нарастају, љубомора поготово. Како емоције унутар нас нарастају постајемо све успешнији у препознавању погрешака других и почињемо затицати себе у непрестаној патњи. Повређени смо свиме што други кажу или ураде, свуда видимо негативност, критични смо према свакоме – што пре или касније долази на видело – то почињемо претварати у речи и принуђени смо да деламо бивајући агресивни према другима. Коначно, чинимо и последњи корак – активно изазивамо велики бол у другима, који тада на очигледну агресију узвраћају агресијом и, тако, улазимо у паклену област непрестане мржње и непријатности.

Проблем је што поседујемо очи које, природно, гледају ка споља и зато видимо мане других, али исте те очи нисмо у стању усмерити ка унутра и видети унутар нас самих. Тако поседујемо природну склоност да гледамо споља и критикујемо, просуђујемо и вреднујемо оно што је изван нас. Постоји тибетанска изрека: „Лако је видети муву на туђем носу док игноришемо коња на своме“.

Немогућност физичких очију да гледају ка унутра можемо превазићи развијањем ока мудрости. Супротно од нашег нормалног вида који је усмерен ка споља, око мудрости је окренуто унутарњем и може се користити за самоиспитивање. Када почнемо гледати унутар себе, схватамо да нисмо онолико сјајни колико то мислимо и наше самопоуздање бива уздрмано. Видећи себе онаквим какви јесмо, наш понос и уображеност

Будистички центар Амден

постају мањи, осећања везана за понос се, такође, умањују и тада унутар нас постоји неки, општи, напредак. Ово, неизоставно, води ка бољим односима са другима, зато што много мање на друге пројектујемо властите идеје и више нисмо толико заокупљени ситним манама које видимо у другима. Сасвим извесно, напредак постоји како у нама тако и у односима са другима.

Без унутрашњег испитивања које нам омогућава да видимо властите недостатке, никада их нећемо исправити. Ако нам је лице запрљано, можемо остати потпуно несвесни тога. Сви остали ће видети да имамо велики жиг на челу, док сами то нећемо бити у стању – уколико не станемо пред огледало које нам то може показати. Тај поглед у себе омогућава нам да схватимо какви заиста јесмо, да видимо да нам је лице прљаво и очистимо га – и тако грешке претворимо у квалитет.

Зато, када почнемо истински да практикујемо Дарму, појављује се велика промена у нашој перспективи – она где вољно доводимо себе у питање. Без тога ништа се не може променити. Потом, једног дана, сумња изједа унутар ума: „Можда постоји нешто што треба учинити?“ Прихватамо оно на шта Дарма упућује и почињемо пажљивије гледати у себе – и током тог процеса видимо многе непријатне ствари. То је неизоставно узнемирујуће искуство. У нашој пракси постоји период када се не осећамо толико добро, када схватимо какви смо заправо. То је тренутак када погледамо у огледало и видимо властито запрљано лице. То је део пута. То је схватање какви заиста јесмо, тренутак поштења од огромне вредности – пошто једино тада истински можемо почети радити на себи.

Трећи Кармапа

Рангђунг Дорђе аутор

Жеља Великог Печата

Манфред Сигерс

Кармепе су, вековима, на позицији „врховног поглавара“ Карма Кађу Линије Тибетанског Будизма. Кађу Линија позната је као линија „усменог преноса“ и унутар линије, осим централних инструкција Великог Печата (Скт. Махамудра) и Шест Учења индијског мајстора Наропе (Скт. наро садарма), низ класа будистичких трансмисија, преко узастопних генерација, преношене су са учитеља на ученика. Тако је до сада препознато 17 инкарнација Кармапе. Кармапе су често, истовремено, испољавале различите активности - као учењаци, практичари, уметници, исцелитељи, визионари, миротворци и поглавари Карма Кађу Линије. Од 12. века па до данас, Кармапе испољавају несепичну активност просветљеног учитеља - представљајући највиши ниво мудрости и саосећања који се манифестује као резултат будистичке праксе.

Међу инкарнацијама Кармапе, 3. Кармапа Рангђунг Дорђе је један од најутицајнијих. Био је од изузетног значаја за наставак и обогаћивање традиције медитације. Детаљи његове животне приче често наглашавају његову наклоњеност пракси јогина на забаченим местима, попут оне чувеног Кађу јогина Миларепе. Заправо, према његовој аутобиографији, Рангђунг Дорђе је истицао изузетну важност праксе медитације. Основао је бројне центре за повлачење и сам

провео неколико дугих периода у повлачењу. У учењима која је дао опсежно је тумачио будистичке Тантре које служе као теоријска основа за праксе Дијамантског Пута Будизма (Скт. Вађрајана).

У исто време, увео је и висок ниво интелектуалног разумевања као део практиковања. Утицај његових филозофских расправа на школе тибетанског будизма које су усмерене ка пракси не може бити прецењен. Од стране многих тибетанских и западних учењака сматран је за једног од најважнијих заступника гледишта „празан од другог“ (Тиб. шентонг) тибетанске филозофије. Као и неколико других Мајстора са почетка 14. века прикупио је сва доступна учења - практиковао их - и дао суштинска учења у облику који су, у великој мери, користиле различите линије духовних упутстава. Али, за разлику од многих Мајстора његовог времена, постао је носилац главне линије пракси тибетанског Будизма и неки од његових коментара постали су важан извор учења и праксе унутар ових линија.

Гледајући његову животну причу у сажетом облику - на нивоу спољашњих активности - дела Рангђунг Дорђеа су, на многе начине, била усмерена ка добробити осетних бића. Оснивајући и обнављајући неколико манастира и центара за повлачење постао се о учвршћивању

Трећи Кармапа Рангјунг Дорђе

будистичких учења на Тибету и Кини. Умирио је сукобе међу непријатељским племенима и спашавао је људе од опасности од пожара, земљотреса и других непогода. Рангђунг Дорђе саградио је и мост преко реке Сог-Чу и практиковао тибетански систем медицине као стручњак за физичко и ментално исцељење. На многе друге начине је, такође, значајно допринео развоју Тибета и Кине.

На унутрашњем нивоу - као носилац различитих духовних трансмисија - Рангђунг Дорђе је био способан да прими и пренесе најзначајнија учења такозваних „Осам Изворних Пракси Линије“ (Тиб. *друб-ђи-шинг-та-ђе*) тибетанског Будизма. У једној од најчувенијих збирки ових изузетних учења, названој Ризница Основних Упутстава (Дам-њаг-цод) Првог Конгтрул Лодро Тајеа (1813-1899), коментари трећег Карампе се појављују као објашњење код скоро свих Линија. Конгтрул се, исто тако, много пута позива на учења Рангђунг Дорђеа у своје четири преостале збирке текстова, које су – заједно са првом – назване Пет Ризница.

У Ризници драгоцених и поново откривених учења (Ринчен Тердзод) *Конгтрул истиче да 3. Кармана уједињује традиционална учења Великог Печата (Скт. Махамудра, Тиб. Чаг Чен) Кађу Линије са учењима Великог Савршенства (Скт. Маха-ати, Тиб. Дзогчен)*. До тада она су била преношено готово искључиво кроз Њигма Линију. То значи да је улога Рангђунг Дорђеа - као носиоца богатства и линије трансмисије Њигма школе – била да споји изворна учења обе традиције у један ток. Ово га је учинило зачетником потпуно нове линије трансмисије, назване Карма Њингтиг, која је и данас жива.

На тајном нивоу постојања, према аутобиографским подацима, Рангђунг Дорђе је имао дубока медитативна искуства - као што су визије, и био је кадар да, лицем у лице, сретне многе Буда-аспекте. Показивао је изузетне способности, као што су неомеђена свесност о пређашњим животима, способност да говори

одмах након рођења и да зна мисли других. На пример, једном приликом јасно је видео будућност и то искористио да упозори људе на земљотрес. Кармапа је често изводио „чуда“ – чак и дан након смрти, показао је своје лице унутар пуног Месеца - и на тај начин водио ученике у њиховој пракси медитације ка ослобођењу и пуном просветљењу.

У 35. години живота, 1318. године, док је боравио у Гаруда Кули повлачења (Тиб. Кунг Дзонг-венпа) у Цурпу манастиру – јасно је спознао повезаност између временског тока унутрашњих „енергија даха“ и кружења планета и звезда спољашњег свемира. Као резултат овог искуства, сачинио је расправу сумирајући целокупну астрологију. Календар прорачуна - укључујући и одређивање свих „посебних“ дана тибетанске године – усвојила су два главна система астрологије: систем Ласе (Централног Тибета) и Цурпу систем. Последњи, до данас, заснива се на прорачунима садржаним у тексту (и коментарима) 3. Кармапе, Рангђунг Дорђеа.

Његова широка ученост утемељила је и способност да разјасни, повеже и преформулише кључне концепте духовних упутстава неколико линија - посебно линије Карма Кађу - записаних у великом броју текстова које је оставио (према последњим истраживањима његова заоставштина броји, вероватно, преко 300 дела). Пошто је примио небројено много учења и трансмисија, Рангђунг Дорђе је написао бројне коментаре како би ова учења расветлио и олакшао разумевање и праксу оних који их следе. Како је превођење текстова из индијских извора било довршено, постало је очигледно да је дошао прави тренутак за сакупљање свих усмених и писаних трансмисија учења, утврђивање њихове аутентичности и преуређење ради лакшег увида у њих. Једино су они најученији и Мајстори медитације - тог времена које је донело инспирацију - који су поседовали „енциклопедијски“ ум, били дорасли тако огромном задатаку.

За Карма Кађу Линију, његова најпознатија дела су Дубоки унутрашњи смисао (Тиб. Заб-мо-нанг-ђидон) - преглед свих будистичких Тантри и Жеље Великог Печата или Молитва Тежње Махамудре (дословни превод: Молитва Тежње за Крајње Значење Великог Печата, кратки тибетански наслов: Чаг-Чен Мон-Лам). Ове две расправе често су навођене као ремек-дела 3. Кармапе. Стога, како заједно са неколико додатних текстова представљају Пут метода и Пут ослобођења, две главне расправе Ранђунг Дорђеа подучавају гледиште и медитацију - онако како се практикују унутар Кађу Линије све до данас.

Опште значење Жеља Великог Печата може бити објашњено на следећи начин: у коментарима многих Мајстора, за упутства Великог Печата, речено је да су суштина свих Будиних учења Сутри и Тантри. Развијање гледишта и праксе медитације Великог Печата садржи низ метода који омогућавају практичару да стигне до чистог и директног искуства природе стварности. Проучавање и практиковање ових учења нарочито подстиче развој квалитета саосећања и мудрости.

Учења Великог Печата су приказана из перспективе три аспекта - основе, пута и остварења. Основа је свесност Буда природе и „чисто гледиште“, усмерено ка разумевању просветљених квалитета урођених у природи ума. Пут чини примена метода који се односе на праксу Великог Печата. Темељећи се на развијању унутрашње стабилности (Тиб. шине) и највишег или крајњег увида (Тиб. лактонг) – искусни учитељ (ла-ма) је способан да директно уведе ученика у природу властитог ума. Ово искуство се, потом, негује све док потпуно остварење није достигнуто

- описано као неодвојивост субјекта, објекта и акције. Постигнуће, исто тако, може бити описано као ослобођење од свих узнемирујућих осећања и концептуалних препрека - испољавање изворне мудрости у вези са свим појавним – што јесу три стања Буде.

Трећи Кармапа је изразио ова три аспекта, у седмом стиху Жеља Великог Печата, на следећи начин: „Основа прочишћења је ум сам – неодвојивост јасноће и празнине. Метод прочишћења је узвишена Махамудра, Дијаманту-налик пракса. Оно што се прочишћава јесу пролазне илузорне нечистоће. Нека плод прочишћења остваримо - савршено чисто стање истине“. Ранђунг Дорђе уобличио је ова дубока учења тако да, заједно са објашњењима искусног учитеља, омогућавају директан приступ остварењу природе ума. Лама Оле Нидал дао је многа тумачења Жеља Великог Печата. На крају увода књиге Велики Печат: Гледиште Махамудре Дијамантског пута Будизма (немачко издање) каже: „25 стихова о овом искуству (Буда и Великог Печата) компоновао је 3. Кармапа Ранђунг Дорђе пре 700 година. Они указују на природу ума и животни су као да су начињени управо сада“.

Текст Ранђунг Дорђеа осветљава све суштинске тачке гледишта, праксе и остварења учења Великог Печата и доноси јасна упутства како досећи циљ Великог Печата. То је, уједно, и разлог због кога је постао изузетно утицајан унутар свих линија тибетанског Будизма - код свих линија, и данас се, још увек, изучавају и практикују Жеље Великог Печата 3. Кармапе.

Манфред Сигерс је, након што је завршио петогодишњи програм студирања, постао признати учитељ Будизма. Од 1990. до 2000. године студирао је и подучавао на Кармапином Међународном Будистичком Институту (КИБИ) у Њу Делију, Индији. Има звање Доктора Философије Студија Религије са Универзитета у Кенту, Велика Британија. Аутор је књига Будистички темини и Знање медитације, преведених на многе језике. Држи предавања и семинаре у многим земљама.

Европски центар

Ништа не даје корен традицији као што то чини земља. Као што је Цурпу манастир на Тибету стожер Карма Кађу линије већ 900 година, тако је и Европски центар (ЕЦ) постао камен темељац Карма Кађу Будизма на Западу. Корен ЕЦ потиче још од жеље 16. Кармапе да незаређену Вађарајану или "Дијамантски пут" прошири на Запад. У пролеће 2007. године двадесетшест година после његове смрти Европски центар је постао главно седиште Дијамантског пута Будизма, организације са преко 650 Карма Кађу центара широм света које је основао Лама Оле Нидал под духовним вођством Њ. С. 17. Кармапе Тринли Таје Дорђеа.

А како заправо изгледа западни, незаређени Вађарајана будизам? Кратак одговор на ово питање био би да у ствари све време учимо радећи. Од 1970. године, када је 16. Кармапа замолио пар из Данске, Ламу Олеа и његову покојну супругу Хану, да Кађу Будизам прошире на Запад, Дијамантски пут је много напредовао. Иако процес учења нема свој крај, изгледа да смо пронашли начин за идеалистичног, слободног Западњака. Европски центар обједињује мудрост стечену у протеклих 40 година и даје одличну основу на којој Дијамантски пут може да се развија.

Европски центар смештен је на баварским Алпима на југу Немачке, близу Швајцарске и Аустријске границе и већ седам година функционише у пуној снази. Грађевине на самом имању представљају временску капсулу баварске културе и изграђене су у *Арт Деко* стилу 1911. године. Вила, како је мештани називају, била је сеоско ловачко имање индустријске породице Мартини, а суседна кућа и двоспратна штала налазе се на другом крају дворишта. У часописима који се баве уметношћу и архитектуром имање је представљено као својеврсни пример тог времена и налази се под заштитом државе као важан историјски споменик културе. Земљиште се простире на 50 хектара са три потока и три велике заравни погодне за велике шаторе и курсеви. На 850 метара надморске висине кућа је окренута ка југу према примамљивим алпским језерима и снежним планинским врховима. Мештани се често шале да живе у разгледници.

Идеја о Европском центру настала је још 1998. године и то је био најамбициознији међународни будистички пројекат у историји који је реализован у сарадњи са људима из преко 40 земаља.

У Европском центру су дешавања свакодневна. Заједничке медитације одвијају се два пута дневно, ту су разна предавања, изложбе, концерти, дани отворених врата када локални мештани могу да посете центар и добију обавештења о његовом раду и развоју. Врхунац активности у ЕЦ је сваке године у августу месецу када се организује *Летњи курс*. Тада центар постаје један мали будистички градић са неколико хиљада људи који дођу из целог света.

Дани трансмисије су, такође, саставни део програма ЕЦ где учитељи Будизма преносе своја искуства и знања и помажу у превазилажењу тешкоћа које се појављују у локалним центрима и пружају добру основу за бржи развој и напредак.

Поред дана трансмисије организују се и викенди гостујућих земаља, где је идеја да појединачне земље, или група земаља, поделе са остатком света своју културу и традицију. Од 1. до 4. маја ове године у Европском центру представиће се земље Балкана (Бугарска, Србија, Румунија, Мађарска и Грчка).

Европски Центар је тренутно и једно велико градилиште. У овом тренутку акценат је на изградњи такозваног "простора за активности", где се гради стамбени део са 50 соба, стара штала се реновира и у њој ће бити медитациона соба – *гомпа* од 570 м² која ће моћи да прими и до 1.000 људи. Такође, у плану је и велика кухиња и трпезарија, као и посебна зграда за библиотеку где ће бити архива Дијамантског пута Будиума као и стална изложба будистичких реликвија. У плану је и изградња 8 будистичких ступа. Архитекте и инжињери овог пројекта поставили су стогодишњи циљ и по дизајну и по материјалу градње, али битан је корен који се у овом тренутку поставља.

**ЛАМА ОЛЕ НИДАЛ
У БЕОГРАДУ**

**САВРЕМЕНИ БУДИЗАМ
У СРБИЈИ**

**23. 03. 2014. године
у 19 часова
Академија 28, Неманјина 28**

Дијамантски пут будизма Београд
Далматинска 62/4
11000 Београд
yukcl@eunet.rs
www.budizam.net